

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Negyedévre	30 dinár
Egy órára	10 dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obiliteva (Zápolya) utca 1.

Szerkesztőség telefonszáma 21
Kiadóhivatal telefonszáma 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL.

Veliki Beeskerek, 1922.

L. évfolyam, 77. szám.

Csütörtök, április 6.

Mária királynő elutazott Beogradból.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, apr. 4.

Mária királyné azon óhajának adott kifejezést, hogy az ország különböző részeit is szeretné megismerni. A magas vendéggel Pavel herceg hajón átment Zimonyba, majd onnét automobilon Sremski Karlovicába rándultak át, ahol megebédeltek. Ebéd után folytatták utjukat és meglátogatták a beo-esinai zárdát, majd délután fél hat órakor visszatértek Beogradba. A királynét Beogradban távirat várta, amely Athenből érkezett és azt a lesújtó hírt hozta, hogy a királyné leánya, a görög trónörökös felesége hirtelen megbetegedett. Az orvosok tifusz tüneteit állapították meg rajta. Ez okból Mária királyné itteni tartózkodását megszakítja és már holnap este elutazik Athenba. A királyné sajnálatát fejezte ki, hogy ittartózkodásának programját ezuttal meg kell változtatni, de kijelentette, hogy attól, amit eddig látott el van ragadtatva, és örül, hogy leánya ilyen kellemes környezetbe jut.

A szkupstina mai ülése

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, apr. 4.

A szkupstina mai ülést fél hatkor délután nyitotta meg dr. Ribár házelnök. Az elnök napirend előtt néhány szóval elparentálta az elhunyt Kutovity Mihajlo képviselőt. Ezután Krsztely vallásügyi miniszter mint a szociálpolitikai miniszter helyettese válaszol Pribicsevity Milán interpellációjára az amerikai kivándorlók helyzetéről. Kumanudi pénzügyminiszter válaszol Kutity Gyuráj interpellációjára az olaszok által megszállott területekről behozott élelmiszerek vámmentességét illetőleg. Ezután áttérnek a napirendre. Dr. Ribár indítványára a következő ülést napirendjére kitűzték a képviselők napidijainak a felemelését és a 7 százalékos belső beruházási kölcsön felhasználásának megvitatását.

Az ülést este hat órakor zárta be Ribár dr. házelnök.

Mi van a tisztviselők drágasági pótlékával?

— A „Torontái” tudósítójától. —

Beeskerek, apr. 4.

Az állami tisztviselők felemelt drágasági pótlékáról már több ízben cikkeztünk. Legutóbb megirtuk, hogy a kifizetést elrendelő miniszteri utasítás megérkezett s annak intenciói szerint rövidesen megkezdik a kiutalásokat. Azóta csaknem tíz nap mulott el, elsejéit pedig, amikor is erősen ígérték a pótlékok folyósítását, már jóval elhagytuk, anélkül, hogy az állami alkalmazottak hozzájutottak volna jogos, törvényileg biztosított illetményeikhez. A tisztviselők, akik már előre örültek a fizetésük megnagyobbodásának, hűségesen vártak április elsejéig, amikor azonban ekkor sem kapták meg a várva-várt fizeteskülönbözetet, kitért belőlük az elkeseredés.

Az volt sorsukban a legvisszatartóbb, hogy senki sem tudta határozottan megmondani, voltaképpen mennyi és milyen illetmények járnak nekik. Az erre vonatkozó miniszteri rendelet ugyanis annyira bizonytalan, sőt sok helyütt homályos, hogy annyiféleképpen magyarázzák, ahány embert éppen megkérdeznek.

A „Torontái” munkatársa megkérdezte a pénzügyigazgatóság egyik főtisztviselőjét, hogy miért nem fizetik ki az állami tisztviselők felemelt drágasági pótlékát és a hivatalosok családtagjai után járó illetményeket.

A főtisztviselő kijelentette, hogy a rendelet szerint csak azoknak az állami tisztviselőknek folyósíthatják a felemelt drágasági pótlékot, akiket ukázzal neveztek ki. Szerbia területére érhető ez a rendelkezés, mert ott csaknem minden tisztviselő ukázzal lép szolgálatba, a Vajdaságban azonban az állami alkalmazottak jórészt a minisztérium erősíti meg állásában s csak igen kevésnek van ukáz a birtokában. Rendszeresen csupán a törvényszéki és járásbírói bíróságot neveztek ki királyi kizárattal. Az előbbieket pótlékát már kifizették, az utóbbiaké azonban nem, mert azok viszont beleütköznek egy másik rendelkezésbe, mely kizárja a kiutalás alól azokat, akik koronálatlanul kapják fizetésüket. A bírák mégis megkapják majd rövidesen a pótlékot, mert éppen most van folyamatban a dinár alapra való átérés.

A hivatalosok és foghazörök közül mindazok, akik legalább évi öt dinár egyenes adóval vannak megterhelve, családi pótlékot nem élveznek s csak a személyük után járó illetményeket kapják meg.

Egyébként rövidesen megszűnnek a kiutalás körüli összes anomáliák, mert Kusity Vladimir igazgató Novisadra utazott, ahol majd részletes információt kér a rendelet végrehajtását illetőleg.

Német-orsz diplomácia legszorosabb együttműködésben.

Berlin, apr. 4.

Wirth kancellár ma fogadta Csi-cserint, Litvinovot és Joffét, az orosz szovjet genuai delegáltjait. Délben a követek Rathenau külügyminiszter vendégei voltak. A Berliner Tagblatt szerint a delegáltak a német-orsz kereskedelmi szerző-

dés tervéről tárgyaltak. A kancellár kijelentette a hírlapíróknak, hogy a német-orsz diplomáciai viszony a legszorosabb együttműködésben megindul és ezért a volt orosz nagykövetségi épületet a szovjetmissziónak át fogják adni.

TÖZSDE

Április 4

Beograd. Valuták: Lei 5950, Husz dináros arany papírban 2065. Devizák: London 360, Páris 740, Genf 1575, Milano 730, Berlin 2615, Wien 110, Budapest 10.

Zürich. (Nyitás.) Berlin 159, Newyork 519, London 2259, Páris 4670, Milano 2717, Prága 975, Budapest 60, Varsó 13, Wien 6 és háromnegyed, bélyegzett 7.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 157, Newyork 514, London 2262, Páris 47, Milano 2735, Prága 977 és fél, Budapest 60, Zagreb 155, Varsó 13, Wien 6 és háromnegyed, bélyegzett 7.

Az SHS. állam genuai delegáltjai szerdán indulnak utnak.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, apr. 4.

Az SHS állam delegációja, amely a genuai konferencián fog megjelenni, holnap este indul utnak. A miniszterek titkárai kíséretében az Orient express vonaton Milanóba utaznak, ahol a római szerb követ, Antonovity, valamint az összes hivatalos kiküldöttek csatlakoznak a delegációhoz. Csütörtökön, április hatodikán indul Genuába a szakdelegáció, amelyhez Zagrebban csatlakoznak a horvát tagok.

Valutabiztosítás az állatok exportjánál.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, apr. 4.

A pénzügyminiszter elhatározta, hogy a valuta biztosítását az állatok kivitelénél is előírja, még pedig akár élő, akár vágott állapotban történik a szállítás. A rendelet április 15-én lép életbe.

A vajdasági aratás biztosítása.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, apr. 4.

A szociálpolitikai minisztériumban összegyűjtötték a szükséges statisztikai adatokat az idei vajdasági aratás kérdésének megoldására. Pár nap mulva már ki is fogják adni az erre vonatkozó utasításokat a hatóságoknak, hogy az idei aratás zavartalan menetét biztosítsák.

A vallásügyi miniszter költségvetése.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, apr. 4.

A pénzügyi bizottság ma délelőtti ülést tartott, amelyen a vallásügyi minisztérium költségvetését tárgyalták. A tárgyalás igen viharos volt, mert a vallásügyi miniszter sokkal több költséget mutatott ki, mint amennyit a pénzügyminiszterrel történt előzetes megállapodás szerint szabad lett volna kimutatni. Ezért a bizottság elhatározta, hogy a költségvetés újbóli megállapításánál belevonja a pénzügyminisztert és annak véleménye alapján dönt ebben a kérdésben.

Károly exkirály felravatalozása.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, ápr. 4.

Károly exkirály holttestét ünnepélyes szertartással átszállították a Immaculata concepcio kápolnába, hol felravatalozták. A madeirai előkelőségek koszorúkkal és a nép virágokkal halmozta el a koporsót. A temetés szertartását Pareira Ribério funchalli püspök végzi nagy papi segédlettel. A holttestet kedden délben helyezik nyugalomra a Capo di montei temetőben. A temetés nagy egyházi pompával fog végbemenni.

Budapest, ápr. 4.

A budai Mátyás-templomban gyászistentiszteletet tartottak Károly exkirályért. A misén megjelent Ivanov orosz tábornok és katonatiszti küldöttsége, József főherceg családja, a kormány összes tagjai. A templom szentélyében helyet foglalt Horthy kormányzó, Apponyi Albert gróf, Andrássy Gyula gróf és a legitimisták teljes számban, mindannyian fekete díszmagyarban. A misét Csernoch hercegprímás négy püspök segédletével pontifikálta.

Berlin, ápr. 4.

A berlini Ahtuhr Blatt közlése szerint a kiséntente diplomáciai lépésre készül Budapesten és közelebb fogja a magyar kormánnyal, hogy a Habsburgoknak a trónra való visszalépését nem türi.

Budapest, ápr. 4.

Funchallból hivatalos helyről érkezett értesülés szerint Károly exkirály tüdőgyulladásal súlyosított spauyolnáthában halt meg.

A gyógyulás hosszú időre várható.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, ápr. 4.

Lloyd George az angol alsóházban az európai helyzetről hosszabb beszédet mondott. Sajnálattal konstataja, hogy Európában az Atlanti-Oceántól az Ural-hegységig mélytelen értékű pusztulást okozott a háború. De nemcsak itt, hanem a világ más részeit is annyira összezúzta a katasztrófa, hogy a gyógyulás csak hosszú időre várható. Mindazonáltal bizik abban, hogy az emberiség magához tér abból a kábultságból, amelybe a gyűlölködés sodorta és keresni fogja az egymáshoz való közeledést. Reméli, hogy a gazdasági téren indul meg először a folyamat a népek közötti béke megteremtésére. A genuai konferencia feladata az első lépést megtenni és pedig azért, hogy a valutaárfolyamokat helyreállítsa, mert ez mindenképp előtt fontos a béke megvalósításánál. Az angol miniszterelnök továbbá nagy súlyt helyez arra, hogy az Oroszországgal való béke nélkül Európa talpraállítása el sem képzelhető, miután Európának az Oroszországban termelt anyagokra elengedhetetlenül szüksége van.

Zita királyné állapota komoly.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Páris, ápr. 4.

Károly király halálos ágyánál a királynén kívül Kestebroch udvarhölgy és Károlyi gróf voltak jelen az utolsó percig. A király mindvégig eszméletlenül volt. A királyné a katasztrófa bekövetkezése teljesen lesújtotta, súlyos idegrohamot kapott, úgy hogy Károlyi gróf alig bírta a halálos ágytól elvezetni. A funchalli püspök a papság kíséretében rögtön a halottasághoz sietett, ahol a papság a temetésig felváltva

imádkozni fog. A nép nagy csoportokban vándorol a Funchallon kívül fekvő nyarilak felé, amelyben a királyi család lakik.

Páris, ápr. 4.

Erősen érezhető, különösen arisztokrata körökben, a felháborodás Károly exkirály halálának körülményei miatt. Vádolják a kormányt, hogy ő az oka, hogy a szerencsétlen király egy elhagyatott, egészségtelen, oceáni szigeten pusztult el.

Páris, ápr. 4.

Egy Funchallból reggel érkezett távirat szerint Zita királyné idegrohamai megismétlődtek. Állapota annyira rosszabbodott az utolsó órákban, hogy az orvosok szerint komoly aggodalomra van ok.

Páris, ápr. 4.

Hír szerint a prágai kormány ellenzi, hogy Károly királyt Magyarországon temessék el.

A szovjet nem akart kommunizmust!

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Páris, ápr. 4.

Az „Excelsior” egy intervjút közöl, amelyet tudósítója Csieserin külügyi népbiztossal folytatott:

Helytelen állítás — mondja Csieserin, — hogy a szovjet Oroszországban a teljes kommunizmust akarta volna megvalósítani. Ez a kísérlet tökéletes kudarcot vallott volna, minthogy csupa kapitalista

államtól körülveve, el sem képzelhető egy kommunista oázis. Tény az, hogy a szovjet monopolizált, de most ennek a kommunizálásnak és monopolizálásnak irányelveit feladta, mert belátta a céltalanságát. A kisbirtokot sohasem szüntették meg, most helyreállítják a magánkereskedelmet, az ipari vállalatokat, úgy hogy a termelő munka rövidesen megindul.

Bűnvádi eljárás a legitimisták ellen.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, ápr. 4.

Megirta a „Torontál”, hogy a legitimisták Budapesten gróf Andrássy Gyula palotájában Károly exkirály legidősebb fiát II. Ottó néven Magyarország királyává kiáltották ki és erről proklamációt boesájtottak ki. Most jelentik, hogy a kiáltvány kibocsájtói ellen a hatóság a bűnvádi eljárást megindította és a falragaszokat eltávolította Budapest utcáiról.

„Károly halála politikai megkönnyebbülés.”

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Prága, ápr. 4.

Károly király halálával kapcsolatban a Narodny Listi megállapítja, hogy a cseh népre a legnagyobb veszedelmet annakidején az a kérdés jelentette, hogy vajjon Károly megkoronáztatja-e magát Prágában. Ezt a veszedelmet a nagynémetek és a nagymagyarok elhárították akkor, a cseh népről. Károly halála a magyar legitimizmusra a legnagyobb csapás, mert a magyar állami integritás megtestesítője halt meg személyében. Károly halála Európa szempontjából politikai megkönnyebbülést jelent. A háború után teremtett középeurópai rendszer immár véglegessé vált,

nincs többé senki, aki megingatni tudná. A cseh állam politikája továbbra is az lesz, hogy megakadályozza a Habsburg-család bármely ivadékának a magyar trónra való jutását.

Visszavonja a város a fürdőadó rendeletet.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, ápr. 4.

Ismeretes, hogy a városi tanácsnak az volt a szándéka, hogy a gabonakereskedők által eladott és a malmosok által megőrölt minden métermázsza gabona után egy dinár adót vet ki egy létesítendő fürdőalap javára. A megadózottak már felhívást is kaptak a polgármesteri hivataltól, hogy a márc. tizenhatodika óta eladott és megőrölt gabonáról készítsenek kimutatást és az adót szállítsák be a városi pénztárba. A gabonakereskedők és malomtulajdonosok ezt a határozatot és általában az önkényes adóztatást magukra nézve sérelmesnek tartották és emiatt a Lloydban — amint annakidején megirtuk — ülést is tartottak, amelyen elhatározták, hogy panaszukkal a kereskedők és iparosok grémiumához fordulnak. A grémium közbenjárására illetékes helyen határozott ígéretet kaptak az érdekeltek, hogy az új adóra vonatkozó rendeletet a városi tanács visszavonja.

HIRES

A király gyengélkedik. Öfélése Alekszander király tegnap óta orvosi rendeletre kénytelen a szobát őrizni. A bélyei vadászat alkalmával kissé meghűlt és ennek következményei most mutatkoznak. Mivel a betegség enyhe és sima lefolyásnak látszik, az udvari orvos nem tartotta szükségesnek a király állapotáról hivatalos jelentést kiadni.

Házasság. Deutsch Berta Uzdin és Grün Márk Mohol, a mai napon házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés nélkül.)

Az ujoncok jelentkezése. A katonai ügyosztály közli, hogy az 1902. évben született ujoncok nemzetiségi és valláskülönbőség nélkül holnap, esütörtök délelőtt pontban nyolc órakor jelentkezzenek a régi városháza épületében a polgármesteri hivatal melletti nagyteremben.

Halálozás. Weiterschan János festékkereskedő neje, Weiterschan szül. Szlávi Magda április 3-án életének harmincharmadik évében hirtelen meghalt. Temetése április negyediken délután három órakor ment végbe.

Natalia exkirálynő lemondott a hadikárpótlásról. Beogradból jelentik: Milán király özvegye, Natalia exkirálynő, aki jelenleg Párisban tartózkodik, ügyvédje útján értesítette az igazságügyminisztérium jóváteletti osztályát, hogy a szerbiai birtokai után megítélt hadikárpótlásról lemond azok javára, akik szerinte inkább rá vannak szorulva erre.

Vasuti katasztrófa Szerbiában. Beogradból jelenti tudósítónk: Nis közelében egy Szkopljéből jövő személyvonat összeütközött egy, a nyílt pályán veszteglő tehervonattal. A személyvonat mozdonyvezetője szerencsére idejekorán észrevette a szerelvényt és erős fékezéssel mérésekte a karambol hevesességét. Az összeütközés emberáldozattal nem járt, mindössze annyi történt, hogy a vonat két utolsó kocsija megrongálódott.

Megdobálták gróf Czernint. A wieni háztulajdonosok egyesületének gyűlésén a munkások sörökancsokkal megdobálták gróf Czernint. A rendőrség közbelépett, hogy a grótot az inzultusok ellen megvédi és hogy a további rendezavarrást megakadályozza.

Ma este teljesen új műsor a Jardin orfeumban: Hugo Hugo a legjobb szerb-német humorista, a világhírű 2 Roland erőmutatványokkal, Sonja Derby bájos angol táncosnő, Margit Margot keleti táncosnő, Olly Marvell a kedves táncoló pierot, Gómöri Sándor táncoskomikus új számokkal, Helén Chliford táncosnő, Juci Pinter kis angol táncosnő. Előadás után parkettánc. Helyárak: Páholy 8 dinár, I. rendű asztal 8 dinár, II. rendű asztal 5 dinár. Kezdet 9 órakor. Pénztárnyitás 8 órakor.

NAGYON KELLEMESEN hat a hát vagy a végtagok stb. bedörzsölésénél, mint kozmetikum a bőr-, fog- és szájjápolásnál Feller patikus jóillatú „Elsa-Fluid”-ja. Sokkal erősebb és jobb a sóborszesznél és 25 év óta kedvelt. 3 durlaüveget vagy 1 speciálisüveget csomagolás és portóval együtt 72 K-ért küld: FELLER V. JENŐ Stübica Dojca, Central 202. sz. (Hrvatska) aa

Az új élet hónapja.

— A „Torontál” tudósítójától. —
Beeskerek, apr. 4.

A március az év legkedveltebb hónapjai közé tartozik. Neki jutott az emberek szemében az a hálas szerep, hogy a megutált telet végleg kiüldözze s legkisebb emlékpárnyáit, a házak árnyékában meglapuló megjegecesedett hódarabokat eltüntesse. Az ő nagy feladatává tették, hogy meleg napsugaraival melegesse didergő testünket, langyos szellőivel csókolgassa hideg arcunkat, hogy naphosszat tüzzön az anyaföldre s ezzel kicsalogassa a földből a természet lustán álmodozó szépségeit. A március tehát a kikelet, a természet ébredése, az év boldog, gyagyogó-gyermekkora, övé az öregek fáradt öröme, a fiatalok önfeléd, tudatlan szeretete, a szerelem édes bus má-mora s minden ami szép, ami aprányi jó ezen a vén világon van.

Március az élet hónapja, a virágzó, élni akaró és szerető életé, a vágyak és akarások biztatója, a remény sohasem nyugvó éltetője. Ilyenkor könnyebben viselik el a sors csapásait, nem érzik úgy a hétköznapi bajok keserűségét s ha egy kis öröm éri az embereket, azt tulbecsülik. Márciusban megnyugodnak életük rendjébe, nem lázadnak fel az Isten akarata ellen, nem követnek el öngyilkosságot, nem szurja le egyik a másikat, boldogok, esendések — s legfeljebb megházasodnak. De mindezek a jó tulajdonságok réges-régen domináltak, ma már kivésztek, az emléküket elsöpörte a ma színtelensége, keserűsége, mely márciusban éppen oly nagy mint az év bármelyik más hónapjában.

Legelőbb is nézzük a házasság statisztikáját. Márciusban mindössze hat pár esküdött egymásnak örök hűségét, míg februárban harminchát pár vette magára Hymen rózsaláncait. A legtöbb esküvőt augusztusban szokták tartani, ilyenkor tehát, kilenc hónap után, apai és anyai örömök bekövetkezése esedékes. Március ezuttal ebben a tekintetben is rácafolta a régi rendre, mert az idén csak 92 gyermek született, ezzel szemben a halálozási kimutatás irtózatossá magas számot mutat: 91. márciusban eszerint egyetlen egy emberrel szaporodott városunk lakossága. Még borzasztóbb eredményt bizonyít az első három hónap összevéve, amikor is 265 születéssel szemben 280 halálozás történt. Januártól március végéig tehát tizenötöt kevesebb született, mint amennyi elhalt.

A szomorú statisztika azonban ne szomorítson el bennünket, nézzük át csak a „Torontál” márciusi lapjainak hírvonatát s összeomlik a második illúzió is: a szabadság és az élet szeretete. Március 4. Hoffmann Lőrinc leszurta a bégafoi korezmában Becker Miklóst. Március 5. Dr. Kuzmin, az orosz panesevói vöröskereszt-egyesület vezetője agyonlőtte dr. Levicki Vladimir panesevói orvos feleségét, utána pedig öngyilkosságot követett el. Március 6. Danilov Misa számos földműves a bóka-szécsányi vonalon leszurja utitársát Papity Szvetozárt. Március 9. Csicsvarin György kumáni földművest agyon-gázolta a vonat, a beeskereki régi állomáson. Márc. 11. Szekulity Veszelin 9 éves kumáni kisfiút összelapította a szélmalom egyik vitor-lája. Márc. 16. Schur Eleonora Lázárföldi óvónő és Stumpf Bernát

Politikai bombamerénylet Budapesten.

Hat halott és harminckét sebesült. — Romokban az Erzsébetvárosi Kör helyisége.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Budapest, április 4.

A politikai elvakultságnak és gyűlöletnek már ismét vannak áldozatai.

Budapesten ma éjjel az Erzsébetvárosi Kör vacsoráján, ahová Bárczy, Ruppert, Rassay és Sándor Pál voltak hivatalosak, pokolgépes merénylet történt, a melynek eddig

négy halottja és harminckét sebesültje van.

A kör helyisége a Dohány-utcában van a régi Otthonban, az írók és hírlapírók épületében. Este nyolc órakor, mielőtt a liberális politikusok megjötték volna, az asztalfő mögött bomba dörrenés hallatszott, majd egymásután két rettenetes durranás, amelyet csak a legveszedelmesebb robbanószer, az ekrazit idézhet elő.

A következő pillanatban a művészi eszen diszitett terem romokban hevert. Emberek futnak jajveszékelve ide-oda. Sebesültek hörögnek, a terem vértócsa. Rettenetes néhány perc mulik el, majd megjelennek a helyszínen a környék feljélt lakosai és megkezdik a mentőmunkát. A sebesülteket kiviszik a romok közül és ekkor tűnik ki, hogy a merényletnek halottjai is vannak.

Szegő Miksa szappangyáros, akit a légnymás ölt meg. Kerényi Andor szállító és Band Gyula kenyérgyáros.

A mentőorvosok véleménye szerint azonban még két-három sebesült halála bizonyos, mert sebük már a robbanás idején inficiálódott. Éjjeltájban jelentették azután, hogy egy negyedik halott is van:

Gáspár Jenő dr. orvos, aki a merénylet idején kiugrott az ablakon. Súlyos belső sérüléseivel elvitték a Pajor-Szanatóriumba, ahol éjjeltáj meghalt.

Még az éj folyamán megjelent a helyszínen Klebelsberg Kunó gróf belügyminiszter, majd felkereste a Rókus-kórházban a merénylet áldozatait és biztosította őket, hogy a hatóság mindent meg fog tenni a tettesek kézrekerítésére. Onnan a főkapitányságra ment, ahol tanácskozott Marinovity főkapitánnyal és a többi vezető emberrel.

Éjjel két órakor közölte egy újságíró a nyomozást vezető rendőr-

kapitánnyal, hogy Ruttkay Antal kereskedő fontos vallomást tett neki a robbanás ügyében. A rendőrség azonnal kihallgatta Ruttkayt, aki azt vallja, hogy pár perccel a robbanás előtt feltűnt neki, hogy az egyik felszolgáló pincér hirtelen eltűnt, majd felsőkabátban rohant keresztül a termen — közvetlen ezután történt a robbanás. Ruttkayt szembesítették a felszolgáló személyzettel. A rendes személyzetet kívül azonban negyven kiszolgáló pincér volt alkalmazva ezen az estén, kiknek legtöbbször a rendes alkal-mazottak nem ismerik. A kihallgatott személyzet egyöntetűen azt vallja, hogy délelőtt könnyű volt bejutni a helyiségbe. A merénylet nyilvánvalóan délelőtt helyezte el a pokolgépet, amely a szakvélemények szerint valamilyen önműködően beállítható mechanikus szerkezettel volt ellátva. A merénylet az elnökség asztalánál ülők ellen volt tervezve, akiket tisztán az mentett meg a borzalmas haláltól, hogy elkéstek az ünnepélyes vacsorától.

Az áldozatok iránt társadalmi és politikai körökben óriási részvét nyilvánul meg, amelyet külsőleg díszes temetésben juttatnak kifejezésre.

A tettesek kézrekerítésére ötven-ezer korona jutalmat tűztek ki.

Budapest, apr. 4.

A bombamerénylet két újabb halottja Pesti Alfréd, a Petőfi-nyomda tulajdonosa és Polgár Sándor orvosi műszerész. A belügyminiszter újságíróknak kijelentette, hogy a merénylet megtorlását személyével garantálja és ígéretet tett, hogy a jövőben még szigorúbb rendszabályokat alkalmaz a közbiztonság fenntartása érdekében. Rendőrileg azonban preventive ilyesmit megakadályozni sehol a világon nem lehet.

A rendőrség eddig nem akadt a tettesek nyomára

A mentőegyesület vezetője kijelentette, hogy harminc évi mentőorvosi működése alatt nem látott hasonló borzalmat, mint az Erzsébet-körben elkövetett bombamerénylet alkalmával.

Budapest, apr. 4.

Az Erzsébetvárosi kör portása azt vallotta, hogy tegnap délután három órakor két munkáskülső férfi erőszakkal be akart hatolni a kör helyiségeibe és csak azért engedte be őket, mert szerelőknek mondták magukat.

A Vatikán tárgyal a szovjettel.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, apr. 4.

A Daily Telegraph jelentése szerint a Vatikán és Moszkva között tárgyalások folynak egy olyan egyezmény létesítésén, amely a római egyház jövőjét Szovjetországban biztosítaná. A tárgyalások alatt római katolikus misszionáriusoknak Szovjetországba való kiküldése is szóba került.

Rigó-Misecka-Markov hangverseny.

Beeskerek, apr. 4.

A hétfőn megrendezett hármas hangverseny a műsor hatalmas anyagánál fogva méltán sorakozik az előző hangversenyekhez s frapáns befejezése volt az idei ének-ciklusnak. Az est starja kedves ösmerősünk, Rigó volt, ki, bár eleinte indiszponáltan énekelt, későbbi lendületes előadásával kitörő lelkesedésre ragadta a publikumot.

A trió szopránja, Misecka urnő nem illett bele ebbe a hármasha. Elveszett mellettük, szóló partijában meg alig-alig nyújtott valamit. Hangskálája a majdnem baritonszerű altból átmenet nélkül csap a teljesen szintelen, gyenge szopránba. Egy-két orosz dalt mégis elfogadhatóan énekelt.

Markov tenorista hatalmas drámai hanganyagot reprezentál. Szinte gözsipszerűen tudul ki torkából érces hangja, csak kár, hogy ezzel az Istenadta robusztus hanggal bánni nem nagyon tud, rettenetes erővel énekel, majdnem attól kell félni, hogy szét pattannak hangszálai. Ettől eltekintve nem vált az est szegényére s inkább a hangtömege iránti bámulat, mint a megihatottság szülte sok tapsot aratott.

A hangverseny anyaga szóló operaáriákat, dalokat, duókat és triókat tartalmazott. Részletekre felesleges kitérnünk, hiszen mindhármójuk legjobbját adta, nem fukarkodtak a szép ráadásokkal s mindenképpen azon voltak, hogy beeskereki jövőndő szereplésükre a közönséget igényeinek lehetőleg kielégítésével, a maguk számára megnyerjék.

A „Torontál” hadifogoly postája.

Wieni szerkesztőségünk díjtalanul áll olvasóink rendelkezésére. Megkeresésekre csak e rovatban válaszol. Wiener szerkesztőségünk címe: Wien, Klostergasse 4.)

Üzenetek.

Lőrincz Teréz (Óbecse). Férje, Sándor István adatait továbbítottuk Rigába. A bizottság nyomozni fog utána. Legyen megnyugodva, a kieserelő bizottság mindent megtesz az eltűntek felkutatására.

Szappanos Lajosné (Beregszász). Férje adatait továbbítottuk Jungerth tanácsoshoz. Ő nyomozni fog utána.

Óbecsei olvasiónkhoz, Sárkány János, Hegedüs Sándor és Kovács Ferenc adatait eljuttattuk Rigába. A bizottság kutatni fog sorsuk után.

Orosz Péter (Bácsfeketity). Ócse adatait továbbítottuk Rigába. A bizottság nyomozni fog utána.

Nacsa Tamásné (Bácsföldvár). Férje adatait továbbítottuk Rigába. A bizottság nyomozni fog utána.

Németh Ferenc (Zenta). Fia adatait továbbítottuk Rigába. A bizott-

ság nyomozni fog utána. A beküldött tábori levelező-lapra a nyomozás során nincsen szükség. Rigában esetleg elkallódhat. Önöknek pedig az utolsó írás mindenesetre kedves emlék. Eppen ezért eljuttattuk Dinka Péter és társa könyvnyomdájába. (Zenta, plébánia-palota.) Ott a lapot átveheti.

Huszka Mihály (Ürményháza). A szibériai fogolytáborokban a bizottság még mindig nyomoz a magyar hadifoglyok után. Természetesen mindent meg fog tenni, hogy Huszka Ferenc sorsát is felderítse.

Nagyiváni József (Buzita). Nagytitiszletű ur érdeklődéseit Gulya János, Képes János Tamás és Szabó Bertalan után továbbítottuk Rigába. Az érdeklődéshez mellékelte tábori levelező-lapokat szintén. A bizottság a három fogoly után nyomozni fog. Hálásan köszönjük, hogy nagytitiszletű ur akciónkat is felkarolta, báresak az összes szlovenszkói lelképásztörök közvetítőnek eltűnt híveiknek névsorát hozták.

Dér János (Csantavér). Levelét és a hozzámellékelt lapot továbbítottuk a kieserelő bizottságnak, amely fia után a nyomozást azonnal megindítja.

Wilhelm Gyuláné (Nagybeeskerek). A kieserelő bizottság férje után kutatni fog. Mihelyt az eredményről bennünket értesít, mi azt e rovatban közölni fogjuk.

Keisler Mórné (Bodrogszerdahely). Férje hollétére jelenleg semmit sem tudunk. Levelét ezért elküldtük Rigába és az ottani kieserelő bizottság nyomozni fog utána.

Fiedler Ferenc (Kassa). Barátja adatait továbbítottuk Rigába. Ha csak időközben valami szerencsétlenség nem érte, úgy a bizottság feltétlenül nyomára fog akadni és be fogja osztani valamelyik hazatérő transzportba. Ekkor azután már csak tőle függ, vajjon haza akar jönni. Sokan vannak ugyanis, akik kint családot alapítottak, egzisztenciát teremtettek maguknak és inkább kint maradnak. Természetesen nem akarjuk állítani, hogy barátjánál is ez az eset forogna fenn, azonban számos példa akad erre, úgy hogy nem kell mindig a legrosszabbtól tartani.

Bandák Jánosné (Ungvár). Mivel férje az Ön adatai szerint utoljára a krasznójarszki fogolytáborban volt, a rigai bizottság ki fogja hallgatni az összes onnan jövő hadifoglyokat. Így talán majd nyomára lehet akadni.

Annau Istvánné (Veliki Beeskerek). Adatait továbbítottuk Rigába. A rigai bizottság nyomozni fog férje után, hogy pontosan megállapíthassa, mi történt vele.

Levelezés a foglyokkal.

Matyasák Emil zászlósnak címzett levelet továbbítottuk Rigába. A bizottság el fogja juttatni hozzá és az esetleges választ wieni szerkesztőségünk címére fogja juttatni. Mi ezt a lapban jelezni fogjuk és annakidején, ha válasz érkezik, Fekete Valéria kisasszony szerkesztőségünkben azt átveheti.

Metz Józseftől Frigyesfalváról levelet kaptunk fogságban lévő öccse számára, ugyszintén **Gatyánski Rózától** férje számára. Mindkét levelet továbbítottuk a címzeteknek.

Hugecz Gyula hadapród részére értesítést kaptunk apjától **Hugecz Páltól.** Az értesítést továbbítottuk hozzá. Mihelyt Rigába érkezik, a kieserelő bizottság át fogja neki adni.

Polgármesteri hivatal Vel. Beeskerek. 4777—922. sz. 3081

Másolat: Torontál-Temes megye alispánja. 6029—922. **Másolat: Kereskedelmi és iparügyi miniszterium.** 5061—921. A kazánok és próba állami taksája 2,5 m. tüzfelülettel 80+50 dinár = 130 dinár, 2,5 m.-től 10 m-ig 80+100 dinár = 180 dinár, 10 m-től 50 m-ig 80+150 dinár = 230 dinár, 50 m-től 80+200 dinár = 280 dinár. A kazánok átvizsgálási díja: 2,5 m. tüzfelületig 80+20 dinár = 100 dinár, 2,5 m-től 10 m-ig 80+40 dinár = 120 dinár, 10 m-től 50 m-ig 80+50 dinár = 130 dinár, 50 m-től fölfelé 80+60 dinár = 140 dinár. Államépítészeti igazgatóság 6721—921. sz. Nyomtatványdíj: 1. minden újabb szemléért 10 dinár; 2. minden jegyzőkönyvért 5 dinár; 3. minden újbóli szemléért 20 dinár. Veliki Beeskerek, 1922. évi március hó 31-én. — **Dr. Grubiš,** polgármester helyettes.

Gyönyörű nyáriruhák, bluzok és szobor- és modellkalapok érkeztek! 528 Alakításokat vállalok! **Aszlányi Julia, Nemanjina (Jenő herceg) u. 7. (Tunner ház.)**

Keveset használt **modern hálószoba és ebédlőbutor eladó.**

Cím a „Torontál” kiadóhivatalában.

Egy jó forgalmu **vegyeskereskedés házzal,** lakók nélkül, a német-nyelven, a régi állomás közelében, azonnal szabadkézből **eladó.** Bővebbet: 521

BOHN JÓZSEF kereskedőnél Veliki Beeskerek, Lenauova (Lenau) utca

Jómodoru, szolid, csinos **kisasszonyt** keres 522

Kováts cukrászda V. Beeskerek, Fő-utca 19. Gyakorlattal bírók előnyben.

Krumenacker István nyug. vasuti főfelügyelő 2177 vállalt fuvarlevél felülvizsgálat és vasuti szállítástól eredő mindennemű visszereseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések). Fogad délelőtt 10—12 óráig. **Vel. Beeskerek, Etvesova u. 5.**

Vérnarancs 160, 200 Citrom 300

ismét érkezett.

Süvegcsukor, kristálycukor, Jánoskenyér, füge, mazsola, festékek és minden husvétra szükséges cikk raktáron van.

Özv. Guttman Jakabné és Fiai Vel. Beeskerek. Telefon 96. Telefon 96. 515

Értesítés! Értetem a t. hölgyközönséget, hogy legszebb kivitelben készítek **tavaszi raglanokat, kosztümöket, valamint utcai és háziruhákat** a legolcsóbb áron. 446 **Kucsera Ferenc** nőszabó Vel. Beeskerek Alexandrova (Fő) u. 27.

Gyógyszertár 317 **csomagolóleányt** keres. Cím a Torontál kiadóhivatalában.

Szabadkézből **eladó ház** Lenauova (Lenau) u. (Stojkov mellett). Bővebbet ugyanott. 498

Keresek megvételre nagyobb mennyiségű használt **szikvizüveget** felszerelve és fej nélkül. **Vilim Blum, Pozsega (Slavonia)**

Beocsini portland

ismét érkezett.

Mész

a napokban jön.

Romancement, surlahomok (kőpor), műkölapok, csövek, lépcsők, vályuk, sirbekerítések raktáron.

Özv. Guttman Jakabné és Fiai Vel. Beeskerek. 516

„VOJVODINA” vas-, mezőgazdasági gépek és műszaki cikkek kereskedelmi részénytársaság **Novi Sad, Temeriui ut 103.** Sürgőnycim: Metali Novisad. Telefon: 103.

Vas minden méretben mezőgazdasági és műszaki célokra nagy választékban, mindennemű vasúri, mezőgazdasági gépek lerakata: Schlick—Nikolson-féle cséplőgépek teljes felszereléssel, **vetőgépek, szecskavágók, trieurók, darálógépek, boronák, különböző eke és azok alkatrészei, borpréslők stb.**

„Inžinjer” Industrijsko Gradjevinsko A. D. Eternit palatáblák lerakata és vezérképviselete.

519 **Az épületek fedőzését saját szakmunkásainkkal garancia mellett legjutányosabban vállaljuk és kívánatra a szükséges költségvetéssel bérmentve szolgálunk. Nagy raktár: külföldi kék kőben, benzin műszaki célokra, gép- és hengerolaj, gépszir és különféle kocsikenőcs. Műszaki cikkek, tömitések, eredeti Klingerit-, Asbest-áru és stb. e szakmába vágó cikkek. Nagy raktár örlött konyhasóban, jutacsakokban. Versenykivüli árak és a legpontosabb kiszolgálás.**